

Senter for husdyrforsk
NMBU

Ås gård sto ferdig til innflytting mai 2015

Årsmelding 2015

Oppsummering

Året 2015 var preget av flytting fra gammelt gårdsbruk i Arboretveien til nye fasiliteter på Einerstujordet (Ås gård), Syverudveien 27. Anlegget sto nesten ferdig i april 2015. Selv om alt ikke var helt ferdig og uttestet, var det et visst press om at vi skulle følge planen om innflytting for å ikke forsinke rivning og igangsetting av samlokaliseringprosjektet (veterinærbyggene). SHF hadde stor egeninnsats med rydding, kasting og flytting hele våren. I overgangen april/mai 2015 flytta vi husdyra. Først flytta storfe og geit. De kyrne vi visste ikke ville fungere i robotmelking ble slakta før flytting. Kubesetningen var redusert til ca 90, med planer om å øke gradvis igjen til 120-130 i løpet av det kommende året. Noen søyer med lam gikk rett inn i et forsøk med vannopptak til søyer i individavdelingen. Søyer uten lam og værere ble flytta inn i sauefjøsset for å se at innredning etc fungerte. Resten av søyene fikk lamme i gammelt sauefjøs før de ble sluppet på beite. Sauefjøsset ble ikke fullt før høsten 2015. Første pulje med innkjøpte drektige purker (20) ble satt inn i mai. Det ble en dårlig start siden vi hadde fått levert purker med smittsom nysesyke. Alle purkene ble slakta og vi startet på nytt med nye friske dyr til vi etter hvert hadde 3 puljer a 20 purker.

6 måneders prøvedrift ble gjennomført fra april/mai til september/oktober. Ved overtakelse var det mer enn 300 feil og mangler, som gradvis ble utbedret. De mest krevende feilene var mangelfull varmestyring i grisehuset og problemer med utgjødsling fra Oppdrettsfjøsset. På tross av dette har anlegget gradvis fungert bedre og bedre, og i sum må en kunne konkludere med at både folk og dyr har fått det bedre i nytt anlegg. Det første driftsåret ble gjennomført uten redskapshus, høylager og siloanlegg. Redskapen sto delvis ute og delvis i leide lagerplasser hos bønder i området. Halm og høy ble lagret i traktorgarasjen og det ble et år til med rundballer.

Siden innflytting har det vært stor interesse for omvisninger. Både myndigheter, landbruksnæringa, forskere, produsentlag og andre har kommet for å se. Til sammen var det mer enn 1000 besøkende fra innflytting og ut 2015.

Produksjonstall

Jordbruk

2015 var et år med gode grasavlinger og passelig med regn gjennom vekstsesongen. Det ble godt vær til høyberging med tørking på bakke (hadde ikke høytørke). Vanningsanlegget ble ikke brukt.

3.slåtten ble tatt forholdsvis tidlig da det allerede var høstet mange rundballer.

Normal kornhøst hvor alt korn ble levert direkte til mølla (hadde ikke korntørke) og det ble pressa 193 halmballer.

Oversikt over areal (daa) for SHF fordelt på planteproduksjoner

Totalt kornareal	362
Totalt engareal	917
Totalt beiteareal	966
Totalt annet areal	84
SUM areal	2330

Øko-areal	
Korn	45
Eng/annet	161
Innmarksbeite	114
Brakk	52
SUM øko-areal	372

Avling 2015, antall rundballer pr slått

1.slått (04-22.06)	2327
2.slått (23.07-14.08)	1255
3.slått (08.09-02.10)	344
SUM rundballer	3926

Husdyrproduksjon 2015

	Mordyr/ hunndyr	Ungdyr til slakt/påsett	Hanndyr
Melkeku			
Antall dyr 31.desember	118	128	-
Antall årskyr	94,5		
Melk, kg	7 616		
Fett %	4,52		
Protein %	3,51		
Celletall 1000/ml	93		
Kalvingsintervall, mnd	12,4		
Melk levert meieri, kg	610 835		
Kjøttfe			

Antall dyr (NRF x Hereford)		2	
Sau			
Antall dyr 31.desember	108	83	10
Søyer med lam i 2015	146		
Fødte lam pr para søye	2,19		
Levende fødte lam pr søye	2,02		
Tilvekst pr lam til vårveging, g/d		354	
Tilvekst pr lam til høstveging, g/d		303	
Slaktevekt lam		21,4	
% Kvalitetslam (utenom kopplam)		91,9	
Geit			
Antall dyr 31.desember	56	23	5
Antall årsgeiter	77,3		
Melk, kg	744		
Fett %	4,22		
Protein %	3,22		
Celletall 1000/ml	722		
Melk levert (godtgjort), kg	22 450		
Gris *)			
Antall dyr 31.desember	53	104	1
Levendefødte griser pr kull	12,5		
Dødfødte griser pr kull	1,0		
Avvente smågriser pr kull	11,2		
Avvente griser pr årspurke	24,4		
Pelsdyr			
Antall mink til stoffskifteforsøk			45
Antall sølvrev	67		20
Antall fødte kull i 2015	57		
Avvente valper pr para tise	5,3		

Det har ikke vært fjørfe ved SHF i 2015.

Forsøk og undervisning

Gjennomførte forsøk

2015 var flytteåret for SHF fra det gamle gårdsbruket inn i nytt anlegg på Einerstujordet. SHF flyttet inn i april 2015 og gikk deretter over i en 6 mnd prøvedriftsperiode med oppretting av en lang rekke feil og mangler. Fra våren 2015 og ut året skulle vi i prinsippet ikke påta oss noen forsøk, men noen unntak ble gjort (f.eks. vann til lakterende søyer i individavdelinga kort tid etter innflytting). Slaktegrisforsøk i en avdeling som var i prøvedrift ble svært krevende.

Storfe:

- Gentotyping av Høglinje- og Frisklinjekyr (prosjektleder B. Heringstad, Geno)
- Blodprøver i mastittprosjektet (prosjektleder I. Olsaker, ProdMed) før flytting

- Feed Mileage (prosjektleder E. Prestløkken, IHA) før flytting
- Healthy beef – okseforsøk (prosjektleder A. Haug, IHA) etter flytting
- Whole Crop Milk (Prosjektleder Å. Randby, IHA) etter flytting
- Melkeprøver av storfe (prosjektleder S. Skeie, IKBM) etter flytting
- AMS-prosjektet (prosjektleder O.Reksen, ProdMed) etter flytting
- Blodprøver av storfe (prosjektleder S.Lien, IHA) etter flytting

Sau:

- Areal til søyer (prosjektleder K.E. Bøe, IHA) før flytting
- Vann til lakterende søyer - del 2 (prosjektleder K.E. Bøe, IHA) etter flytting
- Fôrstyrke for søyer i seindrektighet (prosjektleder Å. Randby, IHA) etter flytting

Geit:

- Genetisk interessante geiter (prosjektleder M. Tranulis, BasAm)
- Raps i kraftfôret til mjølkegeit (prosjektleder M. Eknæs, IHA) etter flytting

Gris:

- Raps og soya til slaktegris (prosjektleder N.P Kjos, IHA) etter flytting

Fjørfe:

- Ikke hus → ikke forsøk

Pelsdyr:

- Stoffskifteforsøk med mink (prosjektleder Ø.Ahlstrøm, IHA)
- Burberikelse for sølvrevvalper (prosjektleder A.L. Hovland, IHA)
- GPS halsbånd til rev (prosjektleder R. Bischof, INA)

Undervisning/kurs

Ambulatorisk klinikk har som før hatt praktisk opplæring av veterinærstudenter ved SHF.

Første års husdyrfagstudenter har hatt praksisundervisning hos SHF og veterinærstudenter har hatt kursing i fruktbarhet og klauvstell ved SHF.

SHF har arrangert saueklippekurs og SEVU har arrangert klauvskjæringskurs med SHF som vert.

Økonomisk resultat for SHF

Det var estimert at SHF ville gå 4 mill i underskudd i 2015 fordi det ikke ville være mulig å få oppdragsinntekter. NMBU bidro med 1 mill til å dekke dette + 0,5 mill som kompensasjon for brukermedvirkning i byggeprosjektet. Noen forsøk ble fakturert i 2015. Resultatet for 2015 ble da ca 2 mill kr i underskudd.

År:	2014	2015
Inntekter, 1000 kr		
Netto grunnfinansiering fra NMBU	13 005	13 440
Kompensasjon for tapte inntekter I flytteåret 2015		1 000
Husleiestøtte	11 170	11 529
Avskrivninger	409	2 537
Kunnskapsstøtte fra Bioforsk	1 000	0
Salg av brukt utstyr, redskapshus og innredning	1 000	500
Kompensasjon for brukermedvirkning i byggeprosjektet		500
Produktinntekter jordbruk og skog	10 142	9 942
Fakturert for forsøk og tjenester	3 222	2 616
Sum inntekter	39 948	42 064
Utgifter, 1000 kr		
Lønnsutgifter	19 810	18 987
Husleie	11 170	11 529
Drift SHF	6 348	9 781
Investeringer	185	955
Avskrivninger	409	2 537
Sum utgifter	37 922	43 789
Årsresultat	2 026	-1 725
Akkumulert resultat ved årets slutt	280	-1 445

Inntekter og utgifter skogen (inkludert i tallene ovenfor)	2014	2015
Produktinntekter skog	607	231
Lønnskostnader skog	-207	-222
Driftskostnader skog	-423	-64
Årsresultat	-23	-55

Fôrtek hadde 78,5 oppdragsdager i 2015 hvorav 21,5 dager var interne NMBU oppdrag. Det økonomiske resultatet ble minus 386.000 kr i 2015.

Ansatte og tillitsverv

Det var 30 faste ansatte personer ved SHF (i ulike stillingsbrøker) og 3 faste ved FôrTek i 2015. I tillegg var det ekstrahjelp i perioder og avlødere til helger og ferier. Sum antall årsverk (inkludert avlødere/ekstrahjelp) var ca 31 ved SHF og ca 4 ved FôrTek.

Tillitsvalgte: Sigbjørn Moen, Parat med Linda Andreassen som vara, Kai Ole Hänsch NTL med Eric Linnestad som vara.

Verneombud: Marianne Bratberg Skarra med Trygve Wetlesen som vararepresentant for avdelingene pelsdyr, fjørfe, gris, geit, småfe og FôrTek. Linda Andreassen med Anders By som vara for avdelingene storfe, jordbruk, administrasjonen og FôrTek.

SHF styret har i 2015 bestått av: Harald Milli (leder), Nils Petter Kjos IHA (vara: Knut Egil Bøe), Hans Petter Kjæstad ProdMed (vara: Olav Reksen), Dag-Kristoffer Forberg IHA (vara: Egil Prestløkken), Nils Vagstad NIBIO (vara: Merete Hofshagen Vet.inst), Sigbjørn Moen SHF (vara: Ole Andreas Kinnsbekken).